

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

Білостоцький технологічний університет (Польща)

Університет прикладних наук (Литва)

Відземський університет прикладних наук (Латвія)

Університет «Aurel Vlaicu» в м. Арад (Румунія)

Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Кафедра фінансів

Донецький національний університет імені Василя Стуса
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

Луцький національний технічний університет

Одеський національний економічний університет

РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ: ЗАГРОЗИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали VII Міжнародної науково-практичної
конференції**

27 листопада 2025 р.

Полтава
2025

Отже, цифрова економіка є ключовим фактором трансформації бухгалтерського обліку, що впливає на всі його аспекти — від обробки первинних документів до формування стратегічної інформації для керівництва. Впровадження штучного інтелекту, хмарних технологій, блокчейну та електронного документообігу формує нову парадигму обліку, де пріоритетом стає не тільки точність даних, а й швидкість, прогнозованість та інтегрованість інформаційних потоків. У цих умовах бухгалтер перетворюється на висококваліфікованого аналітика, здатного працювати в технологічно насиченому середовищі та забезпечувати ефективне управління фінансовими процесами підприємства.

Література

1. Спільник П., Забігайло В., Забігайло О. Цифрова трансформація в бухгалтерському обліку: тренди та перспективи. *Економічний аналіз*. 2024. Том 34. № 2. С. 372-384. URL: [file:///C:/Users/EduWorker/Downloads/6076-6565683176-1-PB%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/EduWorker/Downloads/6076-6565683176-1-PB%20(1).pdf).
2. Мазоренко, М. Поливана Л.. Теоретичні трансформації бухгалтерського обліку під впливом діджиталізації. *Грааль науки*. 2024. № 35. 60–67. URL: <https://archive.journal-grail.science/index.php/2710-3056/article/view/1914>.
3. Трансформація бізнесу для сталого майбутнього: дослідження, цифровізація та інновації: монографія /за ред. д.е.н., проф. О. А. Сороківської. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2024. 593 с.
4. Головачук Ю.В. Цифрова трансформація бухгалтерського обліку та аудиту через хмарні рішення. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 20. С. 137-142. URL: file:///C:/Users/Admin/Downloads/Inv+20-2024_St22.pdf.
5. Білоус О. С., Кундеус О.М. Трансформація бухгалтерського обліку в умовах цифрової економіки. *Галицький економічний вісник*. 2023. Том 83. № 4. С. 56–61.

УДК 657.01

Коба Олена Вікторівна,
кандидат технічних наук, доцент
Грушко Мілана Максимівна,
студентка

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(Україна)*

БУХГАЛТЕРСЬКА ПРОФЕСІЯ В ЕПОХУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ: ТРАНСФОРМАЦІЯ ТА НОВІ МОЖЛИВОСТІ

Штучний інтелект (ШІ) радикально змінює ландшафт професій, і бухгалтерська справа не є винятком [1, 2]. Те, що ще десятиліття тому здавалося фантастикою, сьогодні стає реальною буденністю облікових фахівців. Технології ШІ не замінюють бухгалтерів, а трансформують саму суть їхньої роботи [3], виводячи професію на якісно новий рівень. Сучасний кваліфікований бухгалтер – це фахівець, що орієнтується у цифрових технологіях, постійно удосконалює технічні навички, має критичне, аналітичне, стратегічне мислення. Він працює в умовах регулярного розширення інформаційного поля, що вимагає для забезпечення ефективного і якісного виконання професійних функцій, збільшувати інтенсивність використання цифрових технологій щодня. Адже саме, завдяки цифровізації облікових процесів, можна не тільки суттєво покращити

виконання звичних бухгалтерських завдань, а й досягти у їх виконанні нових щаблів корисності для підприємства. Одним з напрямків цифровізації, який відчутно допомагає і змінює бухгалтерську професію є штучний інтелект.

По-перше, він здійснив справжню революцію в рутинних операціях. Сучасні ШІ-системи здатні обробляти десятки тисяч первинних документів за лічені хвилини, розпізнаючи текст на сканах і фотографіях, завдяки технології OCR (оптичне розпізнавання символів). Системи машинного навчання аналізують рахунки-фактури, виписки банків, касові чеки і автоматично формують бухгалтерські проводки з точністю понад 95%. Те, що раніше забирало 60-70% робочого часу бухгалтера, тепер виконується автоматично, звільняючи фахівців для більш інтелектуальної діяльності.

По-друге, ШІ надає бухгалтерам ширші аналітичні можливості. ШІ-системи здатні обробляти величезні масиви фінансової інформації, виявляючи закономірності, які людина просто не помітить. Предикативна аналітика дозволяє прогнозувати касові розриви за 2-3 місяці, передбачати зміни в структурі витрат і моделювати різні фінансові сценарії. Алгоритми машинного навчання аналізують сезонність бізнесу, циклічність платежів і з високою точністю прогнозують потреби в оборотних коштах. Особливо цінною є здатність ШІ виявляти аномалії та потенційні помилки в режимі реального часу. Системи здійснюють постійний моніторинг операцій, порівнюючи їх з історичними даними та галузевими бенчмарками. Нетипова транзакція, підозріла зміна в структурі витрат, потенційне порушення податкового законодавства – все це фіксується миттєво. ШІ може розпізнати навіть складні схеми шахрайства, аналізуючи взаємозв'язки між операціями, які на перший погляд здаються непов'язаними

По-третє, нове покоління бухгалтерського програмного забезпечення включає віртуальних асистентів на базі ШІ (інтелектуальні помічники та чат-боти), які функціонують як експертні системи. Бухгалтер може поставити запитання природною мовою: «Як відобразити в обліку безповоротну фінансову допомогу?» або «Які зміни в податковому законодавстві стосуються моєї галузі?», і отримати відповідь з посиланнями на конкретні нормативні документи. Такі системи аналізують мільйони сторінок законодавчих актів, роз'яснень податкових органів і судової практики, надаючи актуальну інформацію за секунди. Інтелектуальні помічники також допомагають у підготовці звітності, автоматично перевіряючи дані на відповідність формальним вимогам, логічним контролям і контрольним співвідношенням. Вони попереджають про наближення дедлайнів, нагадують про необхідні процедури та навіть пропонують оптимальну послідовність дій для виконання складних завдань. Це особливо цінно для малого бізнесу, де один бухгалтер виконує функції цілого відділу.

По-четверте, впровадження штучного інтелекту ставить перед бухгалтерами нові виклики і трансформує вимоги до його компетентностей і навичок. Професія стрімко еволюціонує від «бухгалтера-рахівника» до «бухгалтера-аналітика-стратег». Сучасний бухгалтер повинен розуміти основи роботи систем штучного інтелекту, вміти інтерпретувати результати алгоритмів і приймати рішення на основі даних. Критичне мислення стає важливішим за швидкість обробки документів. Замість механічного введення проводок, фахівці концентруються на аналізі фінансових показників, плануванні податкового навантаження, оптимізації бізнес-процесів і стратегічному консультуванні керівництва. Водночас з'являються нові спеціалізації на перетині бухгалтерії та технологій: аудитори ШІ-систем, які перевіряють коректність роботи алгоритмів; фахівці з налаштування інтелектуальних систем обліку; консультанти з цифрової трансформації фінансових процесів. Бухгалтери, які освоюють ці напрямки, отримують значну конкурентну перевагу на ринку праці [4].

Дослідження свідчать, що до 2030 року близько 40% традиційних бухгалтерських функцій будуть повністю автоматизовані [5, 6]. Однак це не означає зникнення професії – навпаки, попит на кваліфікованих фінансових фахівців зростатиме. Змінюється лише профіль компетенцій. Бухгалтери майбутнього – це експерти широкого профілю, які поєднують глибокі знання обліку та оподаткування з розумінням технологій, володінням аналітичними інструментами та стратегічним мисленням. Штучний інтелект стає не конкурентом, а потужним інструментом, який підсилює можливості людини. ШІ обробляє дані, людина приймає рішення. ШІ виявляє закономірності, людина інтерпретує їх у бізнес-контексті. ШІ автоматизує рутину, людина фокусується на творчості та стратегії. Партнерство людини і машини створює синергію, яка виводить професію на новий рівень ефективності та цінності для бізнесу.

Література

1. Легенчук С. Ф., Вольська К. О. Цифрова трансформація бухгалтерського обліку: монографія. Київ: КНЕУ, 2023. 248 с. URL: <http://ir.kneu.edu.ua>.
2. Пушкар М. С., Пушкар Н.С. Штучний інтелект у бухгалтерському обліку: теоретичні. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2024. Вип. 1(57). С. 34-40. URL: <http://pbo.ztu.edu.ua/>
3. Грабова Н. М. Трансформація професії бухгалтера в умовах цифрової економіки. *Облік і фінанси*. 2023. № 4(102). С. 45-51. URL: <http://www.afj.org.ua>.
4. Муравський В. В. Використання технологій штучного інтелекту в обліково-аналітичній роботі підприємства. *Економічний аналіз*. 2024. Том 34. № 1. С. 112-119. URL: <http://ea.wunu.edu.ua>.
5. The Future of Accounting Profession in the Age of AI. *Deloitte Insights*. 2024. URL: <https://www2.deloitte.com/us/en/insights/industry/financial-services/future-of-accounting-artificial-intelligence.html>.
6. Кулинич М., Лахтук Т. Майбутнє професії бухгалтера: трансформація, адаптація чи зникнення під впливом штучного інтелекту? *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2025, №3, 43. С. 44–53.

УДК 657.2

Слинько Ярослава Володимирівна, Догадайло Вероніка Євгенівна,
студентки,

Науковий керівник: Коба О. В., к.т.н., доцент

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)

ОБЛІК ЗАПАСІВ У БУДІВНИЦТВІ

У будівництві застосовують широкий спектр запасів: від основних конструкційних елементів (бетон, арматура, цегла) до допоміжних ресурсів (фарби, кріплення, ізоляційні матеріали). Вони визнаються активами, якщо існує ймовірність отримання економічних вигод та їх вартість може бути достовірно визначена [1]. Це означає, що кожна одиниця запасів обліковується з моменту надходження на склад до моменту її фактичного використання на об'єкті.

Однак часто складно точно визначити момент списання запасів. Через тривалість будівельного циклу, зміни проєктної документації, непередбачувані витрати, підприємства стикаються з ризиком неправильного відображення витрат, що може призвести до викривлення фінансової звітності. Запобігти цьому дозволяє чітка система